

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

160

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Drugom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sutkinja Ingrid Antičević Marinović, predsjednica Vijeća te suci Mato Arlović, Snježana Bagić, Davorin Mlakar, Rajko Mlinarić i Miroslav Šumanović, članovi Vijeća, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenuo Milorad Šormaz iz Korčule, kojeg zastupa Boris Majić, odvjetnik u Splitu, na sjednici održanoj 8. prosinca 2016. jednoglasno je donio

ODLUKU

- I. Ustavna tužba se usvaja.
- II. Ukida se presuda Županijskog suda u Dubrovniku broj: Kž-20/14-3 od 3. lipnja 2014.
- III. Predmet se vraća Županijskom sudu u Dubrovniku na ponovni postupak.
- IV. Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-III-5676/2014 od 31. ožujka 2015. prestaje važiti danom donošenja ove odluke.
- V. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Pravodobnu i dopuštenu ustavnu tužbu podnio je Milorad Šormaz iz Korčule (u daljnjem tekstu: podnositelj), kojeg zastupa Boris Majić, odvjetnik u Splitu.

Ustavna tužba je podnesena protiv presude Županijskog suda u Dubrovniku broj: Kž-20/14-3 od 3. lipnja 2014. (u daljnjem tekstu: drugostupanjska presuda) kojom je djelomično prihvaćena žalba Općinskog državnog odvjetnika u Metkoviću, te je presuda Općinskog suda u Metkoviću broj: K-196/11 od 14. studenoga 2013. (u daljnjem tekstu: prvostupanjska presuda) preinačena u odluci o kaznenoj sankciji na način da je podnositelju izrečena kazna zatvora u trajanju od jedne (1) godine.

Prvostupanjskom presudom podnositelj je proglašen krivim zbog kaznenog djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja – produljeno kazneno djelo zlouporabe stečaja iz članka 282. stavaka 1. i 2. u svezi s člankom 61. stavkom 2. Kaznenog zakona (»Narodne novine« broj 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07. i 152/08.; u daljnjem tekstu: KZ) činjenično i pravno opisanog u izreci iste presude, te mu je za to djelo izrečena kazna zatvora u trajanju od jedne (1) godine. Na temelju članka 67. KZ-a primijenjena je uvjetna osuda tako da je izvršenje izrečene kazne odgođeno na vrijeme od tri (3) godine. Podnositelju je naloženo da na ime imovinskopravnog zahtjeva oštećeniku »Majsan« d.o.o. iz Korčule isplati iznos od 1.020.209,32 kuna.

1.1. Na temelju članka 67. stavka 2. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), podnositelj je zatražio odgodu izvršenja osporene presude, do donošenja odluke o ustavnoj tužbi.

Ustavni sud je rješenjem broj: U-III-5676/2014 od 31. ožujka 2015. privremeno, do donošenja odluke o ustavnoj tužbi podnositelja, odgodio ovrhu presude Županijskog suda u Dubrovniku broj: Kž-20/14-3 od 3. lipnja 2014.

1.2. Podnositelj u ustavnoj tužbi tvrdi da su mu osporenim presudama povrijeđene temeljne slobode i ljudska prava zajamčena Ustavom Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.).

II. ČINJENICE I OKOLNOSTI SLUČAJA

2. Optužnim prijedlogom broj: K-DO-128/08 od 15. lipnja 2009. podnositelju je stavljeno na teret da je u razdoblju od travnja 2006. do veljače 2009. godine kao direktor trgovačkog društva »Majsan« d.o.o. iz Korčule, znajući da je navedeno trgovačko društvo nesposobno za plaćanje zbog blokiranog žiroračuna u neprekidnom trajanju od 21. lipnja 2004. s

namjerom da smanji buduću stečajnu masu, otuđivao imovinu društva u besćenje, nije vodio poslovne knjige koje je po zakonu bio dužan voditi te je neovlašteno koristio isprave trgovačkog društva »Majsan«.

Presudom Općinskog suda u Korčuli broj: K-75/09-12 od 8. veljače 2010. podnositelj je oslobođen optužbe za počinjenje navedenih kaznenih djela. Drugostupanjski sud je presudom i rješenjem broj: Kž-121/10 od 27. svibnja 2011. djelomično potvrdio prvostupanjsku presudu dok je u odnosu na počinjenje kaznenog djela zlouporabe stečaja i protuzakonitog vođenja poslovnih knjiga predmet vraćen na ponovni postupak pred drugim sucem pojedincem.

2.1. Oспораваном prvostupanjskom presudom podnositelj je proglašen krivim nakon što su u provedenom dokaznom postupku utvrđene sve relevantne činjenice na temelju kojih je prvostupanjski sud ocijenio da su se u podnositeljevom ponašanju ostvarila sva bitna subjektivna i objektivna obilježja kaznenog djela zlouporabe stečaja. Podnositelj je oslobođen optužbe za počinjenje kaznenog djela povrede obveze vođenja poslovnih knjiga.

Prvostupanjski sud je u obrazloženju presude, između ostalog, naveo:

»U ovom postupku nije prijeporno da je okrivljenik u vrijeme navedeno u izreci presude bio direktor trgovačkog društva Majsan d.o.o. Korčula, da je u tom svojstvu dana 05. ožujka 2004. godine zaključio Kupoprodajni ugovor sa svojom suprugom Nives Šormaz, ovjeren kod javnog bilježnika 08. ožujka 2004. godine, koji se odnosi na kupoprodaju stana opisanog u izreci presude ...

(...)

Međutim iz nalaza oba financijska vještaka proizlazi da Nives Šormaz stvarno nije platila kupoprodajnu cijenu tog stana u iznosu od 120.000,00 kuna, te je za taj iznos oštećena tvrtka 'Majsan' d.o.o., a navedeni dug Nives Šormaz prema 'Majsanu' d.o.o. je storniran 30. 09. 2006. godine nalogom okrivljenika knjigovođi, na način opisan u izreci presude, odnosno temeljnicom br. 06003 što je opisano kao usklađenje, a što nije praćeno vjerodostojnom dokumentacijom o stvarnom plaćanju toga duga, čime je za tvrtku 'Majsan' nastupila šteta u iznosu od 120.000,00 kuna.

Okrivljenik je s istim ciljem da smanji buduću stečajnu masu dana 30. rujna 2006. godine naložio svom knjigovođi da neosnovano zatvori potraživanja prema društvima 'Proing', 'Nakić' i 'Pea marketing', u iznosima navedenim u izreci presude.

Iz nalaza i mišljenja financijskog vještaka Romana Dedovića proizlazi da je u poslovnim knjigama izvršena kompenzacija za društva 'Proing' 184.203,09 kn, 'Nakić' 58.560,00 kn, te 'Pea marketing' 657.446,23 kn i da navedene kompenzacije nemaju u prilogu izjave o kompenzaciji.«

2.2. Drugostupanjski sud je žalbu podnositelja ocijenio neosnovanom zaključivši da je prvostupanjski sud na temelju pravilno i potpuno utvrđenog činjeničnog stanja, koje pouzdano proizlazi iz provedenih dokaza i njihove savjesne analize i ocjene, osnovano oglasio podnositelja krivim za navedeno kazneno djelo. Taj sud je ocijenio da prvostupanjski sud nije povrijedio odredbe materijalnog prava, niti je počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka. Drugostupanjski sud je, međutim, prihvatio žalbu državnog odvjetnika te je prvostupanjsku presudu preinačio u odluci o kazni na način da je podnositelju izrečena bezuvjetna kazna zatvora u trajanju od jedne (1) godine.

U obrazloženju presude, drugostupanjski sud je, između ostalog, istaknuo:

»Općinski državni odvjetnik u svojoj žalbi pravilno ističe i tvrdi kako je prvostupanjski sud prema okrivljeniku nepravilno primijenio uvjetnu osudu, jer na strani istog nije pravilno cijenio otegotne okolnosti, a posebno njegovu višekratnu raniju osuđivanost, pa je stoga osuđujući dio presude trebalo preinačiti i okrivljenika osuditi na zatvorsku kaznu, koja kazna je jedino podobna za ostvarivanje svih vidova svrhe kažnjavanja iz čl. 50. KZ/97.

(...)

Nadalje, suprotno žalbenim navodima okrivljenika, prvostupanjski sud nije počinio niti jednu bitnu povredu odredaba kaznenog postupka, jer se prvostupanjska presuda ne temelji na nezakonitim dokazima, a to što su se vještački nalaz i mišljenje temeljili na egzaktno utvrđenim podacima to vještva ne čini nezakonitim. ...

Također, suprotno žalbenim tvrdnjama prvostupanjski sud je pažljivom analizom svih na glavnoj raspravi provedenih dokaza, poglavito vještačkih nalaza i mišljenja vještaka Romana Dedovića i Ivanke Sušić, koja vještva nisu u koliziji i ista su utemeljena, te svjedočkog iskaza svjedoka Dragana Josipa Knežević, i činjenice koje proizlaze iz pregledanih isprava, sasvim pouzdano ustanovio da je okrivljenik kritične prigode postupio upravo na način kako je to utvrđeno izrekom pobijane presude ...«

Podnositelj je istodobno s ustavnom tužbom podnio zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude koji je presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Kr-101/14-5 od 8. travnja 2015. odbijen kao neosnovan.

III. PRIGOVORI PODNOSITELJA

3. Podnositelj ističe da su mu osporenim sudskim presudama povrijeđena ustavna prava zajamčena člancima 16., 29. stavcima 1. i 4. te 31. stavkom 1. Ustava. Iz navoda ustavne tužbe proizlazi da podnositelj povrijeđenim smatra i ustavno pravo zajamčeno člankom 29. stavkom 2. alinejom 5. u vezi s alinejom 4. Ustava. Povredu navedenih ustavnih prava podnositelj obrazlaže činjenicom da su sudovi pogrešno i nepotpuno utvrdili činjenično stanje te pogrešno ocijenili dokaze. Smatra da osporene presude ne sadrže dostatno obrazloženje kao i da se temelje na nezakonitim dokazima. U ustavnoj tužbi također ističe da su sudovi propustili primijeniti blaži zakon koji propisuje zamjenu kazne zatvora radom za opće dobro.

Podnositelj nadalje navodi da je drugostupanjski sud presudu donio na sjednici žalbenog vijeća na koju nisu bili pozvani podnositelj i njegov branitelj, iako su to zatražili u žalbi protiv prvostupanjske presude.